

»GRAND MOTORS“DOO BEOGRAD

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2008.**

Beograd , 10. februara 2009.godine

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2008. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2008. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

1. Opšte informacije

Grand Motors d.o.o., Beograd, (u daljem tekstu: "Društvo") upisano je u sudski registar Trgovinskog suda pod brojem 1-85607-00, kao i u registar Republičke Agencije za privredne registre pod brojem BD 22783. Društvo je osnovano 2001. godine kao društvo sa ograničenom odgovornošću. Osnivač i vlasnik 100% udela je Dalewest Limited, Kipar.

Osnovna delatnost Društva je uvoz i prodaja automobila, rezervnih delova i ostale aktivnosti u oblasti post prodaje.

Sedište Društva je u Beogradu, u ulici Milutina Milankovića broj 21. Društvo ima dislociranu poslovnu jedinicu u Subotici, u ulici Beogradski put broj 66.

Na dan 31. decembra 2008. godine Društvo je imalo 84 zaposlena (31. decembar 2007. godine - 64 zaposlena).

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje ovih finansijskih izveštaja navedene su u daljem tekstu. Ove politike su konzistentno primenjene na sve prikazane godine, osim ako nije drugačije naznačeno.

2.1. Osnove za sastavljanje finansijskih izveštaja

Izuzev kako je navedeno niže, finansijski izveštaji Društva sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (MSFI) kao i u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji koji zahteva da finansijski izveštaji budu pripremljeni u skladu sa svim MSFI kao i propisima izdatim od strane Ministarstva finansija Republike Srbije. Imajući u vidu razlike između ove dve regulative, ovi finansijski izveštaji odstupaju od MSFI samo u formatu finansijskih izveštaja, jer su isti propisani od strane Ministarstva za finansije što nije u skladu sa zahtevima MRS 1 – "Prikazivanje finansijskih izveštaja."

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI zahteva primenu izvesnih ključnih računovodstvenih procena. Ono, takođe, zahteva da Rukovodstvo koristi svoje prosuđivanje u primeni računovodstvenih politika Društva. Oblasti koje zahtevaju prosuđivanje većeg stepena ili veće složenosti, odnosno oblasti u kojima pretpostavke i procene imaju materijalni značaj za finansijske izveštaje obelodanjeni su u Napomeni 4.

(a) Standardi i Tumačenja standarda koji su stupili na snagu u 2008.godini

MRS 39 (Izmene) Finansijski instrumenti: Priznavanja i odmeravanja i MSFI 7 (Izmene) Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja, objavljeni su u oktobru 2008.godine a primenjuju se na ili nakon datuma 1 jula 2008.godine. Ovim izmenama su omogućene reklasifikacije i odgovarajuća obelodanjivanja nederivatnih finansijskih instrumenata klasifikovanih u kategoriju finansijskih sredstava po fer vrednosti čiji se efekti promena u vrednosti priznaju u bilansu uspeha, u kategorije finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju, u hartije od vrednosti koje se drže do dospeća ili u zajmove i potraživanja, pod uslovom da zadovoljavaju definicije tih katagorija. Efekti promena u vrednostima ovih reklasifikovanih finansijskih sredstava priznaju se u kapitalu društva.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2008. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

2 Pregled značajnih računovodstvenih politika (Nastavak)

(a) Standardi i Tumačenja standarda koji su stupili na snagu u 2008.godini (Nastavak)

IFRIC 14, 'IAS 19 – Ograničenje definisanih naknada, minimalni zahtevi finansiranja i njihovo uzajamno delovanje'. IFRIC 14 daje smernice u pogledu procene ograničenja u IAS-u 19 koje se odnosi na iznos koji se može priznati kao sredstvo. Društvo ne očekuje da će ovo tumačenje imati uticaja na finansijske izveštaje Društva.

IFRIC 11, MSFI 2 – Transakcije sa akcijama Društva, i sa otkupljenim sopstvenim. Ovo tumačenje nema uticaja na finansijske izveštaje društva.

(b) Standardi i izmene ranije usvojeni od strane društva

MSFI 8, 'Poslovni segmenti' usvojen je ranije u 2008.godini. MSFI 8 zamenjuje MRS 14 i usaglašava izveštavanje o segmentima sa zahtevima US standarda SFAS 131, „Obelodanjivanje informacija o segmentima Društva i srodnih informacija. Novi standard zahteva primenu „pristupa rukovodstva“, prema kojem se informacije o segmentima prikazuju na isti način kao informacije koje se koriste za svrhe internog izveštavanja..

(c) Tumačenja i standardi koji su stupili na snagu u 2008 godini ali nisu relevantni

Standardi i tumačenja koji su objavljeni, čija je primena obavezna za računovodstvene periode na ili nakon 1 januara 2008.godine, ali nisu relevantna za poslovanje društva:

- IFRIC 12, „Ugovori o koncesijama“, i
- IFRIC 13, „ Programi lojalnosti kupaca“.
- MSFI 1 „Prva primena Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja“ i MRS 27 „Konsolidovani i pojedinačni finansijski izveštaji“

(d) Standardi, izmene i tumačenja postojećih standarda koji još nisu stupili na snagu i koji nisu usvojeni od društva za raniju primenu

Niže navedeni standardi, dopune i tumačenja postojećih standarda čija je primena obavezna za obračunske periode koji počinju na dan ili posle 1. januara 2009. godine ili kasnije, a koji nisu ranije usvojeni od strane društva:

- MRS 23 (Dopuna), 'Troškovi pozajmljivanja' (stupa na snagu 1. januara 2009. godine);
- MRS 1 (Revidiran) „Prezentacija finansijskih izveštaja“(stupa na snagu 1.januara 2009.godine).
- MSFI 2 (Izmene), „Plaćanje akcijama“ (na snazi od 1 januara 2008.godine).
- MRS 32 (Izmene), „Finansijski instrumenti: Prezentacija“, i MRS 1 (Izmene), „Prezentacija finansijskih izveštaja“- „Finansijski instrumenti sa pravom ponovne prodaje emitentu i obavezama koje proizilaze iz likvidacije“ (stupa na snagu od 1 januara 2009.godine).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2008. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (Nastavak)

2.1. Osnove za sastavljanje finansijskih izveštaja (Nastavak)

(d) Standardi, izmene i tumačenja postojećih standarda koji još nisu stupili na snagu i koji nisu usvojeni od društva za raniju primenu (Nastavak)

- MRS 27 (Revidiran), „Konsolidovani i pojedinačni finansijski izveštaji“, (na snazi od 1 jula 2009.godine). Društvo će primeniti MRS 27 (Revidiran) prospektivno na transakcije sa manjinskim ulagačima od 1 januara 2010.godine
- MSFI 3 (Revidiran), „Poslovne kombinacije“ (stupa na snagu od 1 jula 2009.godine Društvo će primeniti MSFI 3 (Revidiran) prospektivno na sve poslovne kombinacije od 1 januara 2010.godine.
- MSFI 5 (izmene), „Stalna imovina koja se drži za prodaju i prestanak poslovnja“ i shodno tome izmena MSFI 1, „Prva primena MSFI“ (stupa na snagu 1 jula 2009.godine). Shodna izmena MSFI 1 navodi da se ove izmene primenjuju prospektivno od datuma prelaska na MSFI. Društvo će primeniti u MSFI 5 (Izmene) prospektivno na sva delimična otuđenja zavisnih entiteta od 1 januara 2010.godine.
- MRS 23 (Izmene), „Troškovi pozajmljivanja“ (stupa na snagu od 1 januara 2009.godine) Ovim se eliminiše nekonzistentnost u terminima između MRS 39 i MRS 23. Društvo će primeniti MRS 23 (Izmene) prospektivno na kapitalizaciju troškova pozajmljivanja na sredstva koja se budu kvalifikovala od 1 januara 2009.godine.
- MRS 28 (Izmene), „Investicije u pridružene entitete“ (odgovarajuće izmene MRS 32, Finansijski instrumenti: Prezentacije“, i MSFI 7, Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja“ (stupa na snagu od 1 januara 2009.godine).
- MRS 36 (Izmene), „Umanjenje vrednosti imovine“ (stupa na snagu od 1 januara 2009.godine).
- MRS 38 (Izmene), „Nematerijalna ulaganja“ (stupa na snagu od 1 januara 2009.godine). Društvo neće primeniti MRS 38 (Izmene) od 1 januara 2009.godine, budući da nema avanse za nematerijalna ulaganja.
- MRS 19 (Izmene), „Primanja zaposlenih“ (stupa na snagu 1 januara 2009.godine). Izmene su deo projekta godišnjeg poboljšanja standarda od strane IASB-a koji je objavljen u maju 2008.godine.
Takođe je izvršena izmena MRS 37, „Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva“, u cilju postizanja konzistentnosti sa MRS 19 u pogledu zahteva zahteva da potencijalne obaveze budu obelodanjene, iako nisu priznate. MRS Društvo će primeniti MRS 19 (Izmene) od 1 januara 2009.godine.
- MRS 39 (Izmene), „Finansijski instrumenti: Priznavanje i odmeravanje“ (stupa na snagu od 1 januara 2009.godine). Izmene su deo projekta godišnjeg poboljšanja standarda od strane IASB-a koji je objavljen u maju 2008.godine. Društvo će primenjivati MRS 39 (izmene) od 1 januara 2009 godine. Ne očekuje se da će to imati uticaja na bilans uspeha društva.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2008. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (Nastavak)

2.1. Osnove za sastavljanje finansijskih izveštaja (Nastavak)

(d) Standardi, izmene i tumačenja postojećih standarda koji još nisu stupili na snagu i koji nisu usvojeni od društva za raniju primenu (Nastavak)

- MRS 1 (Izmene), „Prezentacija finansijskih izveštaja“ stupa na snagu od 1 januara 2009. godine. Izmene su deo projekta godišnjeg poboljšanja standarda od strane IASB-a koji je objavljen u maju 2008. godine. Društvo će primeniti MRS 1 (Izmene) od 1 januara 2009. godine. Ne očekuje se da će to imati uticaja na finansijske izveštaje društva. „
- Izvršen je određeni broj manjih izmena: u MSFI 7, „Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja“ zatim u MRS 8, „Računovodstvene politike, promene u računovodstvenim procenama i greške“; MRS 10, „Događaji nakon izveštajnog perioda“; MRS 18, „Prihodi“, i MRS 34, „Periodično finansijsko izveštavanje“ koje predstavljaju deo projekta godišnjeg poboljšanja standarda od strane IASB koje je objavljeno u maju 2008. godine (koje nije pomeno gore). Ove izmene verovatno neće imati uticaja na finansijske izveštaje društva, pa prema tome neće biti ni analizirane u detalje.
- IFRIC 16, „Zaštita neto ulaganja u inostrano poslovanje (stupa na snagu od 1 oktobra 2008. godine). IFRIC 16 objašnjava računovodstveni tretman koji se odnosi na zaštitu neto ulaganja. MRS 21, »Efekti promena kurseva stranih valuta« se primenjuje na zaštićene stavke. Društvo će primeniti IFRIC 16 od 1 januara 2009. godine. Ne očekuje se da će ovo imati uticaja na finansijske izveštaje društva.

(e) Tumačenja i izmene postojećih standarda koje još nisu stupile na snagu i koje nisu relevantne za poslovanje Društva

Tumačenja i izmene postojećih standarda koje su objavljene i postaju obavezne za primenu na obračunske periode koji počinju na ili posle 1 januara 2009. godine ili kasnije, ali koje nisu relevantne za poslovanje društva:

- IFRIC 13, 'Programi nagrada za lojalne kupce' (stupa na snagu 1. jula 2008. godine).
- MRS 16 (Izmene), „Nekretnine, postrojenja i oprema“ (i prateće izmene MRS 7, „Izveštaj o tokovima gotovine stupa na snagu od 1 januara 2009. godine). Ova izmena neće imati uticaja na poslovanje društva iz razloga što Društvo nema ni jednu kompaniju u čijem se redovnom poslovanju nalazi aktivnost izdavanja u zakup, a zatim prodaja sredstava.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2008. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (Nastavak)

2.1. Osnova za sastavljanje finansijskih izveštaja (Nastavak)

(e) Tumačenja i izmene postojećih standarda koje još nisu stupile na snagu i koje nisu relevantne za poslovanje Društva (Nastavak)

- MRS 27 (Izmene), „Konsolidovani i pojedinačni finansijski izveštaji“ (stupa na snagu od 1 januara 2009.godine).. Ulaganje u zavisni entitet računovodstveno se obuhvata prema zahtevima iz MRS 39, „Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje“ i klasifikuje se kao ulaganje koje se drži radi prodaje prema MSFI 5, „Stalna imovina za prodaju i prestanak poslovanja“, ali primena MRS 39 se nastavlja. Ove izmene neće imati uticaja na poslovanje Društva zbog toga što politika ulaganja u zavisne entitete zahteva da se ulaganje evidentira u pojedinačnim knjigama po nabavnoj vrednosti svakog entiteta.
- MRS 28 (Izmene), „Investicije u pridružene entitete“ (i odgovarajuće izmene u MRS 32, „Finansijski instrumenti: prezentacija“ (stupa na snagu od 1 januara 2009.godine).
- MRS 29 (Izmene), „Finansijsko izveštavanje u hiperinflatornim ekonomijama“ (stupa na snagu od 1 januara 2009.godine). Izmene neće imati uticaja na poslovanje Društva, s obzirom da Društvo ne posluje u hiperinflatornoj ekonomiji.
- MRS 31 (Izmene), „Učešća u zajedničkim poduhvatima“ (i odgovarajuće izmene u MRS 32 i MSFI 7-stupa na snagu od 1 januara 2009.godine). Ova izmena neće imati uticaja na poslovanje Društva s obzirom da Društvo nema učešća u zajedničkom poslovanju.
- MRS 38 (Izmene), „Nematerijalna imovina“ (stupa na snagu od 1 januara 2009.godine). Izmene su deo projekta godišnjeg poboljšanja standarda od strane IASB-a koji je objavljen u maju 2008. godine. Ovom izmenom se eliminišu izrazi kao što su „retko, ako ikad“ kojim se podkrepljuje primena metoda koji ima za rezultat nižu stopu otpisa nego što obezbeđuje proporcionalni metod otpisa. Ova izmena neće imati uticaja na poslovanje Društva s obzirom da se sva nematerijalna imovina otpisuje primenom proporcionalnog metoda.
- MRS 40 (Izmena), „Investicione nekretnine“ (i odgovarajuće izmene u MRS 16) (stupa na snagu od 1 januara 2009.godine). Ova izmena neće imati uticaja na poslovanje Društva s obzirom da Društvo ne poseduje investicione nekretnine.
- MRS 41 (Izmena), „Poljoprivreda“ (stupa na snagu od 1 januara 2009.godine). Ova izmena neće imati uticaja na poslovanje društva s obzirom da Društvo nema poljoprivrednu delatnost.
- MRS 20 (Izmena), „Računovodstvo državnih davanja i obelodanjivanje državne pomoći“ (stupa na snagu od 1 januara 2009.godine). Ova izmena neće imati uticaja na poslovanje Društva s obzirom da Društvo nema zajmove ni druge oblike državne pomoći.
- Izvršene su, takođe, manje izmene u MRS 20, „Računovodstvo državnih davanja i obelodanjivanje državne pomoći“, MRS 29, „Finansijsko izveštavanje u hiperinflatornim ekonomijama“, MRS 40 „Investicione nekretnine“ i MRS 41 „Poljoprivreda“ koje su deo projekta godišnjeg poboljšanja standarda od strane IASB-a objavljenog u maju 2008.godine, koja nisu gore navedena. Ove izmene neće imati uticaja na poslovanje Društva kao što je gore navedeno.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2008. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

2 Pregled značajnih računovodstvenih politika (Nastavak)

2.1. Osnove za sastavljanje finansijskih izveštaja (Nastavak)

(e) Tumačenja i izmene postojećih standarda koje još nisu stupile na snagu i koje nisu relevantne za poslovanje Društva(Nastavak)

- IFRIC, 15 »Ugovori o izgradnji nekretnina“ (stupa na snagu od 1 januara 2009.godine). Ovo tumačenje objašnjava da li na određene transakcije treba primeniti MRS 18, „Prihodi“, ili MRS 11, „Ugovori o izgradnji“ Verovatno će MRS 18 biti primenjen na široki krug transakcija. IFRIC 15 nije relevantan za poslovanje Društva s obzirom da se sve transakcije prihoda računovodstveno obuhvataju prema MRS 18, a ne prema MRS 11.

2.2. Uporedni podaci

Uporedne podatke i početna stanja čine podaci sadržani u finansijskim izveštajima za 2007. godinu .

2.3. Izveštavanje o segmentima

Društvo nema obavezu da izveštava o segmenitima poslovanja shodno zahtevima iz MRS 14

2.4. Preračunavanje stranih valuta

(a) Funkcionalna i valuta prikazivanja

Stavke uključene u finansijske izveštaje Društva se odmeravaju i prikazuju u valuti primarnog ekonomskog okruženja u kojem Društvo posluje (funkcionalna valuta). Finansijski izveštaji su prikazani u dinarima [„RSD“] koji predstavljaju funkcionalnu i valutu izveštavanja Društva.

(b) Transakcije i stanja

Transakcije u stranoj valuti se preračunavaju u funkcionalnu valutu primenom deviznih kurseva važećih na dan transakcije ili vrednovanja po kome se stavke ponovo odmeravaju. Pozitivne i negativne kursne razlike nastale iz izmirenja takvih transakcija i iz preračuna monetarnih sredstava i obaveza izraženih u stranim valutama na kraju godine, priznaju se u bilansu uspeha. Pozitivne i negativne kursne razlike koje se odnose na obaveze po kreditima i gotovinu i gotovinske ekvivalente se prikazuju u bilansu uspeha u okviru pozicije „finansijski prihodi ili rashodi“.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2008. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

2 Pregled značajnih računovodstvenih politika (Nastavak)

2.5. Nematerijalna ulaganja

(a) Robne marke i licence

Stečene robne marke i licence iskazuju se po istorijskoj nabavnoj vrednosti. Robne marke i licence pribavljene u poslovnoj kombinaciji priznaju se po fer vrednosti na dan pribavljanja. Robne marke i licence imaju ograničen vek trajanja i iskazuju se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti. Amortizacija se obračunava primenom proporcionalne metode kako bi se troškovi robnih marki i licenci raspodelili u toku njihovog procenjenog veka upotrebe od 5 godina.

Stečene licence računarskih softvera kapitalizuju se u iznosu troškova nastalih u sticanju i stavljanju u upotrebu softvera. Ovi troškovi se amortizuju tokom njihovog procenjenog veka upotrebe od 5 godina.

(b) Računarski softver

Troškovi koji se odnose na održavanje programa računarskog softvera priznaju se kao rashodi kada nastanu.

2.6 Nekretnine, postrojenja i oprema

Postrojenja i oprema iskazuju se po istorijskoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti. Istorijska vrednost uključuje izdatke koji se direktno pripisuju nabavci sredstava. Troškovi nabavke mogu uključiti i prenos bilo kog dobitka/gubitka iz kapitala po osnovu instrumenata zaštite od rizika novčanog toka deviznih troškova nabavke nekretnina, postrojenja i opreme.

Naknadni troškovi se uključuju u nabavnu vrednost sredstva ili se priznaju kao posebno sredstvo, ukoliko je primenljivo, samo kada postoji verovatnoća da će Društvo u budućnosti imati ekonomsku korist od tog sredstva i ako se njegova vrednost može pouzdano odmeriti. Knjigovodstvena vrednost zamenjenog sredstva se isknjižava. Svi drugi troškovi tekućeg održavanja terete bilans uspeha perioda u kome su nastali.

Amortizacija opreme se obračunava primenom proporcionalne metode kako bi se rasporedila njihova nabavna ili revalorizovana vrednost do njihove rezidualne vrednosti tokom njihovog procenjenog veka trajanja, kao što sledi:

- Mašine i oprema	7 godina
- Motorna vozila	6,5 godina
- Nameštaj, pribor i oprema	8-10 godina

Rezidualna vrednost i korisni vek upotrebe sredstva se revidiraju, i po potrebi koriguju, na datum svakog bilansa stanja.

Dobici i gubici po osnovu otuđenja sredstva utvrđuju se iz razlike između novčanog priliva i knjigovodstvene vrednosti i iskazuju se u bilansu uspeha u okviru 'Ostalih neto (gubitaka)/dobitaka'.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2008. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (Nastavak)

2.7. Dugoročni finansijski plasmani

Društvo klasifikuje svoja finansijska sredstva u sledeće kategorije: finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha i potraživanja. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su finansijska sredstva pribavljena. Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih plasmana u momentu inicijalnog priznavanja.

Zajmovi i potraživanja predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja koja se ne kotiraju ni na jednom aktivnom tržištu. Uključuju se u tekuća sredstva, osim ukoliko su im rokovi dospeća duži od 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. U tom slučaju se klasifikuju kao dugoročna sredstva. U bilansu stanja Društva, zajmovi i potraživanja obuhvataju "potraživanja od prodaje i druga potraživanja" i "gotovinu i gotovinske ekvivalente."

2.8. Zalihe

Zalihe se vrednuju po nižoj od cene koštanja i neto prodajne vrednosti. Cena koštanja se utvrđuje primenom prosečnih ponderisanih cena. Cena koštanja gotovih proizvoda i proizvodnje u toku obuhvata troškove projektovanja, utrošene sirovine, direktnu radnu snagu, ostale direktne troškove i pripadajuće režijske troškove proizvodnje (zasnovane na normalnom korišćenju proizvodnog kapaciteta. Ona isključuje troškove pozajmljivanja. Neto prodajna vrednost je procenjena prodajna cena u uobičajenom toku poslovanja, umanjena za pripadajuće varijabilne troškove prodaje.

2.9. Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja

Stalna sredstva (ili grupa za otuđenje) su klasifikovana kao sredstva koja se drže radi prodaje i iskazuju se po nižoj od knjigovodstvene i fer vrednosti umanjene za troškove prodaje, ako se njihova knjigovodstvena vrednost prvenstveno nadoknađuje kroz transakciju prodaje, a ne kroz nastavak korišćenja.

2.10 Potraživanja od kupaca

Potraživanja od kupaca se inicijalno priznaju po fer vrednosti, a naknadno se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti, primenom metode efektivne kamatne stope, umanjenoj za rezervisanja po osnovu umanjenja vrednosti. Rezervisanje za umanjenje vrednosti potraživanja se utvrđuje kada postoji objektivan dokaz da Društvo neće biti u stanju da naplati sve iznose koje potražuje na osnovu prvobitnih uslova potraživanja. Značajne finansijske poteškoće kupca, verovatnoća da će kupac biti likvidiran ili finansijski reorganizovan, propust ili kašnjenje u izvršenju plaćanja više od 60 dana od datuma dospeća se smatraju indikatorima da je vrednost potraživanja umanjena.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2008. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (Nastavak)

2.10 Potraživanja od kupaca (Nastavak)

Iznos umanjenja predstavlja razliku između knjigovodstvene vrednosti potraživanja i sadašnje vrednosti očekivanih budućih novčanih tokova diskontovanih prvobitnom efektivnom kamatnom stopom. Knjigovodstvena vrednost potraživanja umanjuje se preko ispravke vrednosti, a iznos gubitka se priznaje u bilansu uspeha u okviru pozicije „ostali rashodi (napomena 26)“. Kada je potraživanje nenaplativo, otpisuje se na teret ispravke vrednosti potraživanja od kupaca. Naknadna naplata iznosa koji je prethodno bio otpisan, iskazuje se u bilansu uspeha u korist „ostalih prihoda“ (napomena 25).

2.11. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti obuhvataju: novac u blagajni, depozite po viđenju kod banaka, druga kratkoročna visoko likvidna ulaganja sa prvobitnim rokom dospeća do tri meseca ili kraće i prekoračenja po tekućem računu. Prekoračenja po tekućem računu uključena su u obaveze po kreditima u okviru tekućih obaveza, u bilansu stanja.

2.12. Osnovni kapital

Društvo je organizovano u formi društva sa ograničenom odgovornošću. Osnovni kapital Društva se u celini odnosi na udele matičnog društva.

2.13. Rezervisanja

Dugoročno rezervisanje se priznaje kada: a) preduzeće ima obavezu (pravnu ili stvarnu) koja je nastala kao rezultat prošlog događaja; b) je verovatno da će odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi biti potrebna za izmirenje obaveza, i c) iznos obaveze može pouzdano da se izmeri. Ukoliko ovi uslovi nisu ispunjeni rezervisanje se ne priznaje.

Dugoročna rezervisanja obuhvataju rezervisanja za troškove u garantnom roku, rezervisanja za zadržane kaucije i depozite, i ostala dugoročna rezervisanja za pokriće obaveza, nastalih kao rezultata prošlih događaja, za koje je verovatno da će izazvati odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi, radi njihovog izmirivanja i koje se mogu pouzdano proceniti, kao i rezervisanja za izdate garancije i druga jemstva.

Rezervisanje se odmerava po sadašnjoj vrednosti izdatka potrebnog za izmirenje obaveze, primenom diskontne stope pre poreza koja odražava tekuću tržišnu procenu vrednosti za novac i rizike povezane sa obavezom. Povećanje rezervisanja zbog isteka vremena se iskazuje kao trošak kamata.

Kada postoji određeni broj sličnih obaveza, verovatnoća da će podmirenje obaveza iziskivati odliv sredstava se utvrđuje na nivou tih kategorija kao celine. Rezervisanje se priznaje čak i onda kada je ta verovatnoća, u odnosu na bilo koju od obaveza u istoj kategoriji, mala.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2008. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (Nastavak)

2.14. Obaveze po kreditima

Obaveze po kreditima se inicijalno priznaju po fer vrednosti priliva, bez nastalih transakcionih troškova. U narednim periodima obaveze po kreditima se iskazuju po amortizovanoj vrednosti; sve razlike između ostvarenog priliva (umanjenog za transakcione troškove) i iznosa otplata, priznaju se u bilansu uspeha u periodu korišćenja kredita primenom metode efektivne kamatne stope.

Naknade plaćene prilikom pribavljanja kredita priznaju se kao transakcioni troškovi kredita do visine za koju je verovatno da će deo ili ceo kredit biti povučen. U ovom slučaju naknada se razgraničava do konačnog povlačenja kredita. U slučaju da nema dokaza da je delimično ili ukupno povlačenje kredita verovatno, naknada se kapitalizuje kao avans za likvidnost i otpisuje u toku perioda na koji se kredit odnosi.

Obaveze po kreditima se klasifikuju kao tekuće obaveze, osim ukoliko Društvo nema bezuslovno pravo da odloži izmirenje obaveza za najmanje 12 meseci nakon datuma bilansa stanja.

2.15. Obaveze prema dobavljačima

Obaveze prema dobavljačima se inicijalno iskazuju po fer vrednosti, a naknadno se odmeravaju prema amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

2.16. Tekući i odloženi porez na dobit

Troškovi poreza za period obuhvataju tekući i odloženi porez. Porez se priznaje u bilansu uspeha, osim do visine koja se odnosi na stavke koje su direktno priznate u kapitalu. U tom slučaju porez se takođe priznaje u kapitalu.

Tekući porez na dobit se obračunava na datum bilansa stanja na osnovu važeće zakonske poreske regulative Republike Srbije gde Društvo posluje i ostvaruje oporezivu dobit. Rukovodstvo periodično vrši procenu stavki sadržanih u poreskoj prijavi sa stanovišta okolnosti u kojima primenjiva poreska regulativa podleže tumačenju, i vrši rezervisanje, ako je primereno, na osnovu iznosa za koje se očekuje da će biti plaćen poreskim organima.

Odloženi porez na dobit se ukalkulisava u punom iznosu, korišćenjem metode obaveza, za privremene razlike koje nastanu između poreske osnovice sredstava i obaveza i njihovih knjigovodstvenih iznosa u finansijskim izveštajima. Međutim, ukoliko odloženi porez na dobit, pod uslovom da nije računovodstveno obuhvaćen, proistekne iz inicijalnog priznavanja sredstva ili obaveze u nekoj drugoj transakciji osim poslovne kombinacije koja u trenutku transakcije ne utiče ni na računovodstvenu ni na oporezivu dobit ili gubitak, tada se on računovodstveno ne obuhvata. Odloženi porez na dobit se odmerava prema poreskim stopama (i zakonu) koje su na snazi do datuma bilansa stanja i za koje se očekuje da će biti primenjene u periodu u kome će se odložena poreska sredstva realizovati ili odložene poreske obaveze izmiriti.

Odloženo poresko sredstvo se priznaje do iznosa za koji je verovatno da će buduća dobit za oporezivanje biti raspoloživa i da će se privremene razlike izmiriti na teret te dobiti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2008. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (Nastavak)

2.17. Primanja zaposlenih

(a) Obaveze za penzije

Društvo izdvaja doprinose u društvene penzione fondove na obaveznoj osnovi. Kada su doprinosi uplaćeni, Društvo nema dalju obavezu plaćanja doprinosa. Doprinosi se priznaju kao troškovi primanja zaposlenih onda kada dospeju za plaćanje. Više plaćeni doprinosi se priznaju kao sredstvo u iznosu koji je moguće refundirati ili u iznosu za koji se smanjuje buduće plaćanje obaveza.

Definisana penziona obaveza se procenjuje na godišnjem nivou od strane nezavisnih aktuara primenom metode projektovane kreditne jedinice (uz pomoć metoda projektovanja po jedinici prava). Sadašnja vrednost obaveze po osnovu definisanih primanja utvrđuje se diskontovanjem procenjenih budućih gotovinskih isplata primenom kamatnih stopa .

Aktuarski dobiti i gubici koji proističu iz iskustvenih korekcija i promena u aktuarskim pretpostavkama obračunavaju se na teret ili u korist kapitala u izveštaju o priznatim prihodima i troškovima (SoRIE) u periodu u kojem su nastali.

Troškovi minulog rada priznaju se odmah u bilansu uspeha.

Kod utvrđenih planova doprinosa Društvo uplaćuje doprinose u državni fond za osiguranje na obaveznoj osnovi. Kada su doprinosi jednom uplaćeni, Društvo nema nikakvih daljih obaveza u pogledu plaćanja. Doprinosi se priznaju kao troškovi primanja zaposlenih kada dospeju za plaćanje.

(b) Otpremnine

Otpremnine se isplaćuju pri raskidu radnog odnosa pre datuma redovnog penzionisanja, ili kada zaposleni prihvati sporazumni raskid radnog odnosa kao višak radne snage u zamenu za otpremninu. Društvo priznaje otpremninu pri raskidu radnog odnosa kada je evidentno obavezno da: ili raskine radni odnos sa zaposlenim, u skladu sa usvojenim planom, bez mogućnosti odustajanja; ili da obezbedi otpremninu za prestanak radnog odnosa kao rezultat ponude u nameri da se podstakne dobrovoljni raskid radnog odnosa u cilju smanjenja broja zaposlenih. Otpremnine koje dospevaju u razdoblju dužem od 12 meseci nakon datuma bilansa stanja svode se na sadašnju vrednost.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2008. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (Nastavak)

2.18. Priznavanje prihoda

Prihod uključuje fer vrednost primljenog iznosa ili potraživanja po osnovu prodaje roba i usluga u toku normalnog poslovanja Društva. Prihod se iskazuje bez PDV-a, povraćaja robe, rabata i popusta.

Društvo priznaje prihod kada se iznos prihoda može pouzdano izmeriti, kada je verovatno da će u budućnosti Društvo imati ekonomske koristi i kada su ispunjeni posebni kriterijumi za svaku od aktivnosti Društva kao što je u daljem tekstu opisano. Iznos prihoda se ne smatra pouzdano merljivim sve dok se ne reše sve potencijalne obaveze koje mogu nastati u vezi sa prodajom. Svoje procene Društvo zasniva na rezultatima iz prethodnog poslovanja, uzimajući u obzir tip kupca, vrstu transakcije i specifičnosti svakog posla.

(a) Prihod od prodaje - veleprodaja

Društvo uvozi i prodaje robu (automobile i rezervne delove za Ford, Volvo i Land Rover) na tržištu veleprodaje. Prihod od prodate robe se priznaje kada Društvo isporuči proizvode veletrgovcu, kada veletrgovac ima puno pravo raspolaganja kanalima prodaje i utvrđivanja prodajnih cena proizvoda, i kada ne postoji bilo kakva neispunjena obaveza koja bi mogla da utiče na prihvatanje proizvoda od strane veletrgovca. Isporuka se nije dogodila sve dok se roba ne isporuči na naznačeno mesto, dok se rizik zastarevanja i gubitka ne prenese na veletrgovca, i sve dok ili veletrgovac ne prihvati proizvode u skladu sa kupoprodajnim ugovorom, ili ne steknu rokovi za prihvatanje robe, ili dok Društvo ne bude imalo objektivne dokaze da su svi kriterijumi za prihvatanje robe ispunjeni.

Proizvodi se obično prodaju uz količinski rabat. Kupci imaju pravo da vrate proizvode sa greškom veletrgovcu. Prodaja se iskazuje na osnovu cene naznačene u kupoprodajnim ugovorima, umanjene za procenjene količinske rabate i vraćenu robu u vreme prodaje. U proceni rabata i vraćene robe koristi se iskustvo stečeno u prethodnim periodima. Količinski rabati se procenjuju na osnovu očekivane godišnje prodaje. Smatra se da nije prisutan nijedan element finansiranja pošto se prodaja vrši uz rok plaćanja od 30 - 45 dana, što je u skladu sa tržišnom praksom.

(b) Prihod od prodaje robe - maloprodaja

Društvo posluje preko maloprodajnih objekata, salona za prodaju vozila kako vlastitih tako i ovlašćenih dilera.

Prihod od prodaje robe se priznaje kada Društvo proda proizvod kupcu. U maloprodaji se obično roba plaća gotovinom ili kreditnom karticom.

Politika Društva je da prodaje svoje proizvode krajnjem kupcu sa pravom povraćaja u roku od 60 dana. Stečeno iskustvo se koristi da bi se takvi povraćaji procenili i ukalkulisali u periodu prodaje. Društvo nema program za lojalne kupce.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2008. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (Nastavak)

2.18. Priznavanje prihoda (Nastavak)

(c) Prihod od prodaje usluga

Društvo vrši usluge servisiranja vozila. Ove usluge se pružaju na bazi utrošenog vremena i materijala, ili po uslovima definisanim u svakom pojedinačnom ugovoru.

Prihod od ugovora na bazi utrošenog vremena i materijala, tipično za usluge servisiranja vozila, priznaje se po ugovorenim naknadama s obzirom da su utrošeni radni sati i da su nastali direktni troškovi. Za ugovore na bazi utroška materijala stanje dovršenosti se odmerava na bazi nastalih direktnih troškova.

Prihodi od izvršenih usluga se priznaje u periodu kada su usluge izvršene.

Ukoliko nastanu okolnosti koje mogu da promene početne procene prihoda, troškova ili vreme potrebno za kompletiranje, procene se revidiraju. Ova revidiranja mogu dovesti do povećanja ili smanjenja procenjenih prihoda ili troškova i odražavaju se na prihod u periodu kada se rukovodstvo upoznao sa okolnostima koje su dovele do revidiranja.

(d) Prihod od kamata

Prihod od kamata se priznaje na vremenski proporcionalnoj osnovi primenom metode efektivne kamatne stope. U slučaju umanjena vrednosti potraživanja, Društvo umanjuje knjigovodstvenu vrednost potraživanja do nadoknadivog iznosa, koji predstavlja procenjeni budući novčani tok diskontovan po prvobitnoj efektivnoj kamatnoj stopi finansijskog instrumenta, i nastavlja da prikazuje promene diskonta kao prihod od kamate. Prihod od kamate na zajmove čija je vrednost umanjena utvrđuje se primenom metode prvobitne efektivne kamatne stope.

2.19. Zakupi

Društvo uzima u zakup pojedine nekretnine, postrojenja i opremu. Zakup nekretnina, postrojenja i opreme, gde Društvo suštinski snosi sve rizike i koristi od vlasništva, klasifikuje se kao finansijski lizing. Finansijski lizing se kapitalizuje na početku zakupa po vrednosti nižoj od fer vrednosti zakupljene nekretnine i sadašnje vrednosti minimalnih plaćanja zakupnine. Svaka zakupnina se raspoređuje na obaveze i finansijske rashode kako bi se postigla konstantna periodična kamatna stopa na preostali iznos obaveze. Odgovarajuće obaveze za zakupnine, umanjene za finansijske rashode, uključuju se u ostale dugoročne obaveze. Kamate kao deo finansijskih troškova iskazuju se u bilansu uspeha u toku perioda trajanja zakupa tako da se dobije konstantna periodična kamatna stopa na preostali iznos obaveze za svaki period.

Nekretnine, postrojenja i oprema stečeni na bazi finansijskog lizinga amortizuju se tokom perioda kraćeg od korisnog veka trajanja sredstva ili perioda zakupa.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2008. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

3. Upravljanje finansijskim rizikom

3.1. Faktori finansijskog rizika

Poslovanje Društva je izloženo različitim finansijskim rizicima: tržišni rizik (koji obuhvata rizik od promena kursa stranih valuta, rizik od promene fer vrednosti kamatne stope, kamatni rizik gotovinskog toka, i rizik od promene cena, i rizik od promene kursa stranih valuta), kreditni rizik, rizik likvidnosti i rizik tokova gotovine. Upravljanje rizicima u Društvu je usmereno na nastojanje da se u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta potencijalni negativni uticaji na finansijsko poslovanje Društva svedu na minimum. Društvo koristi izvedene finansijske instrumente kako bi se zaštitilo od nekih oblika rizika.

Upravljanje rizicima obavlja Finansijska služba Društva u skladu sa politikama odobrenim od strane Osnivača. Finansijska služba Društva identifikuje i procenjuje finansijske rizike i definiše načine zaštite od rizika tesno saradujući sa Osnivačem Društva.

(a) Tržišni rizik

- *Rizik od promene kursa stranih valuta*

Društvo posluje u međunarodnim okvirima i izloženo je riziku promena kursa stranih valuta koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno EUR. Rizik proističe iz budućih trgovinskih transakcija, priznatih sredstava i obaveza.

Rukovodstvo Društva je ustanovilo politiku za upravljanje rizikom od promena kursa stranih valuta u odnosu na njegovu funkcionalnu valutu. Društvo ima obavezu da svoju ukupnu izloženost riziku od promena kursa stranih valuta zaštiti preko Službe finansija. Da bi upravljalo rizikom od promene kursa stranih valuta koji proističe iz budućih trgovinskih transakcija i priznatih sredstava i obaveza, Društvo koristi terminske ugovore. Rizik od promene kursa stranih valuta nastaje kada su buduće transakcije i priznata sredstva i obaveze iskazane u valuti koja nije funkcionalna valuta Društva.

(b) Kreditni rizik

Društvo nema značajne koncentracije kreditnog rizika. Društvo ima utvrđena pravila kako bi obezbedilo da se prodaja proizvoda na veliko obavlja kupcima koji imaju odgovarajuću kreditnu istoriju. Prodaja trgovcima na malo obavlja se gotovinski ili putem kreditnih kartica. Učesnici u transakciji i gotovinske transakcije su ograničeni na finansijske institucije visokog kreditnog rejtinga. Društvo ima politike kojima se ograničava izloženost kreditnom riziku prema svakoj pojedinoj finansijskoj instituciji.

Finansijska sredstva, koja potencijalno mogu izložiti Društvo kreditnom riziku sastoje se uglavnom od potraživanja od kupaca. Društvo je ustanovilo politike da se prodaja proizvoda i usluga vrši kupcima koji imaju odgovarajuću kreditnu istoriju. Tekuća vrednost potraživanja, bez rezervisanja po osnovu umanjenja vrednosti, predstavlja maksimalan iznos izloženosti kreditnom riziku. Društvo nema značajniju koncentraciju kreditnog rizika. Iako na naplatu potraživanja mogu uticati ekonomski faktori, rukovodstvo veruje da nema značajnijeg rizika od gubitka za Društvo od iznosa koji je na ime rezervisanja već uknjižen.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2008. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

3. Upravljanje finansijskim rizikom

3.1. Faktori finansijskog rizika

(c) Rizik likvidnosti

Oprezno upravljanje rizikom likvidnosti podrazumeva održavanje dovoljnog iznosa gotovine, kao i obezbeđenje adekvatnih izvora finansiranja preko odgovarajućeg iznosa kreditnih obaveza i mogućnost da se izravna pozicija na tržištu. Zbog dinamične prirode poslovanja Društva, Finansijska služba teži da održi fleksibilnost finansiranja držanjem na raspolaganju utvrđenih kreditnih linija.

Rukovodstvo vrši nadzor nad kontinuiranim planiranjem rezerve likvidnosti Društva na osnovu očekivanih novčanih tokova. Ovo se generalno izvodi na lokalnom nivou u poslovanju u skladu sa praksom i limitima postavljenim od Osnivača. Društvo u upravljanju likvidnošću uključuje projektovanje novčanih tokova u glavnim valutama i uzima u obzir nivo potrebnih likvidnih sredstava za njihovo izvršenje; prati pokazatelje likvidnosti po bilansu stanja prema internim i eksternim regulatornim zahtevima; i održava planove o finansiranju dugova.

Donja tabela prikazuje analizu finansijskih obaveza Društva i neto izmirene derivatne finansijske obaveze grupisane prema preostalom dospeću u odnosu na ugovorene datume dospeća na dan bilansa stanja. Iznosi obelodanjeni u tabeli su ugovoreni nediskontovani novčani tokovi. Salda koja dospevaju do dvanaest meseci jednaka su njihovim knjigovodstvenim saldima s obzirom da uticaj diskontovanja nije značajan.

	<u>Do jedne godine</u>	<u>Od jedne do pet</u>	<u>Preko pet</u>
31. decembar 2008.			
Obaveze po kreditima (bez obaveza po finansijskom zakupu)			34.655
Dobavljači i ostale obaveze	610.187		
31. decembar 2007			
Obaveze po kreditima (bez obaveza po finansijskom zakupu)			28.175
Dobavljači i ostale obaveze	385.681		

3.2. Upravljanje rizikom kapitala

Cilj upravljanja kapitalom je da Društvo zadrži sposobnost da nastavi da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi osnivaču obezbedilo povraćaj (profit), a ostalim interesnim stranama povoljnosti, i da bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala.

Strategija Društva u 2008. i u 2007. godini je bila da zadrži koeficijent zaduženosti bar na istom nivou.

Društvo raspolaže dovoljnim iznosom visoko likvidnih sredstava (gotovina, gotovinski ekvivalenti, potraživanja), i postoji kontinuirani priliv novčanih sredstava od prodaje robe koji mu omogućavaju da svoje obaveze izmiruje u roku dospeća.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2008. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

3. Upravljanje finansijskim rizikom (Nastavak)

3.3. Procena fer vrednosti

Knjigovodstvena vrednost, umanjena za gubitke zbog umanjenja vrednosti potraživanja i obaveza, približno odražava njihovu fer vrednost. Fer vrednost finansijskih obaveza za potrebe obelodanjivanja procenjuje se diskontovanjem budućih ugovornih novčanih tokova prema trenutnoj tržišnoj kamatnoj stopi koja je Društvu na raspolaganju za potrebe sličnih finansijskih instrumenata.

4. Ključne računovodstvene procene i prosuđivanja

Računovodstvene procene i prosuđivanja se kontinuirano vrednuju i zasnivaju se na istorijskom iskustvu i drugim faktorima, uključujući očekivanja budućih događaja za koje se veruje da će u datim okolnostima biti razumna.

4.1. Ključne računovodstvene procene i pretpostavke

Društvo pravi procene i pretpostavke koje se odnose na budućnost. Rezultirajuće računovodstvene procene će, po definiciji, retko biti jednake ostvarenim rezultatima. O procenama i pretpostavkama koje sadrže rizik da će prouzrokovati materijalno značajne korekcije knjigovodstvenih vrednosti sredstava i obaveza u toku naredne finansijske godine biće reči u daljem tekstu.

(a) Porez na dobit

Društvo podleže obavezi plaćanja poreza na dobit. Društvo priznaje obavezu za očekivane efekte pitanja proizašlih iz revizije, na osnovu procene da li će doći do dodatnog plaćanja poreza. Ukoliko se konačan ishod efekata tih pitanja na porez na dobit bude razlikovao od prvobitno knjiženih iznosa, razlika će se odraziti na porez na dobit i rezervisanje za odložene poreze u periodu u kom se razlika utvrdi.

(b) Penzije

Finansijski izveštaji Društva za 2008. godinu ne uključuju rezervisanja za naknade zaposlenih po osnovu otpremnina za odlazak u penziju nakon ispunjenih uslova i odgovarajuća obelodanjivanja u skladu sa zahtevima beneficije MRS 19 - "Naknade zaposlenima". Rukovodstvo Društva smatra da je iznos naknada zaposlenih po osnovu otpremnina za odlazak u penziju nematerijalan.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2008. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

4. Ključne računovodstvene procene i prosuđivanja (Nastavak)

4.2. Ključna prosuđivanja o efektima svetske finansijske krize

Tekuća svetska finansijska kriza počela je sredinom 2007. godine, pri čemu su se stvarni efekti na bankarski i realni sektor u svetu ispoljili tokom 2008. godine. Efekti krize odrazili su se na smanjenje ulaganja na tržištu kapitala, smanjenje likvidnosti bankarskog sektora, na povećanje međubankarskih kamatnih stopa i prouzrokovala su i veliko kolebanje na tržištu hartija od vrednosti. Neizvesnost na globalnim finansijskim tržištima dovela je, takođe, do bankrotstva banaka i/ili do visokog stepena finansijske ugroženosti i potrebe za pružanjem državne pomoći bankama u SAD, Zapadnoj Evropi, Rusiji i drugim delovima sveta. Obim i razmere posledica ove svetske finansijske krize nije moguće precizno predvideti niti je, shodno tome, moguće preduzeti odgovarajuće mere zaštite u ovom trenutku.

Effekti krize u Srbiji su počeli da se osećaju u poslednjem kvartalu 2008. godine, i prvo su se odrazili na bankarski sektor kroz značajno povlačenje depozita stanovništva za oko 15%, što je dalje imalo uticaja na opštu krizu likvidnosti. Efekti krize u Srbiji odrazili su se kroz značajnu fluktuaciju kursa dinara u odnosu na strane valute, prvenstveno EUR, kao i na smanjenje privredne aktivnosti, što ima za posledicu smanjenje platežne sposobnosti stanovništva i privrede.

Narodna banka Srbije i Vlada Republike Srbije su setom donetih mera uticale na ublažavanje prvobitnih efekata krize, i značajno doprinele vraćanju poverenja u bankarski sektor, kao i uspostavljanju uslova za oživljavanje privredne aktivnosti kroz povoljnije kreditiranje.

Vlada Republike Srbije je usvojila "Program mera za ublažavanje negativnih efekata svetske ekonomske krize".

Ciljevi ovog Programa su:

- očuvanje konkurentnosti privrede Republike Srbije;
- očuvanje zaposlenosti; i
- stimulisanje domaće tražnje.

Za ostvarenje navedenih ciljeva predložene su sledeće mere:

- direktno subvencionisanje kamatne stope na kredite za likvidnost;
- sufinansiranje kredita za investicije uz garanciju Garancijskog fonda; i
- direktno subvencionisanje kamatne stope na potrošačke kredite za kupovinu određenih trajnih potrošnih dobara; i
- dobijanje kredita iz međunarodnih izvora.

Privredi će biti na raspolaganju povoljni krediti u iznosu procenjenom približno RSD 122 milijarde. Kreditiranje iz navedenih izvora koje obezbeđuje Vlada Republike Srbije vršiće se preko banaka.

Rukovodstvo Društva očekuju da će napred navedeni opšti efekti krize na ekonomsko okruženje u zemlji uticati na postojeći obim privrednih aktivnosti i zaposlenosti, mogućnost izvoza, cenu uvoza, stepen naplate potraživanja, sposobnost Društva da servisira postojeće obaveze o roku, kao i na mogućnost da obezbedi nove kredite ili da refinansira postojeće.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2008. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

4.2. Ključna prosuđivanja o efektima svetske finansijske krize (Nastavak)

Društvo je u procesu razmatranja ekonomskih parametara i pretpostavki neophodnih za prilagođavanje biznis plana za 2009. godinu i usklađivanja planiranih aktivnosti sa novonastalom situacijom izazvanom svetskom finansijskom krizom. Ova razmatranja obuhvataju uticaj krize na sledeća područja:

- **Uticaj krize na postojeću i buduću likvidnost** (na pr. do kraja 2009 godine) sa stanovišta naplate potraživanja od kupaca čiju likvidnost i solventnost trenutno nije moguće proceniti), izmirenje obaveza prema dobavljačima, bankama, zaposlenima i državi; i mogućnosti pribavljanja povoljnih izvora kreditiranja za premošćavanje kritičnih situacija;
- **Uticaj krize na izmirenje obaveza po dinarskim a posebno po deviznim kreditima.**
Poseban problem je stvorilo kolebanje kursa RSD u odnosu na EUR. Kursne razlike (prebijeno) po stranim kreditima i obavezama prema dobavljačima iz inostranstva iznose RSD 37.667. Ove kursne razlike su priznate u bilansu uspeha i Društvo je upravo zbog toga iskazalo manju dobit u tom iznosu. Pored navedenog opšti uslovi poslovanja su pogoršani iz razloga što je značajno opala potražnja za robu zbog povećanja cena (izazvanih kolebanjem kursa stranih valuta) i generalnim opadanjem platežne sposobnosti stanovništva (zbog smanjenja zarada zaposlenih, ograničenja rasta penzija i zarada, zbog smanjenja broja zaposlenih u Republici Srbiji).

Rukovodstvo smatra da, u datim okolnostima, preduzima sve neophodne mere kako bi obezbedilo održiv rast i razvoj Društva.

- **Uticaj krize na auto industriju.** Svetskom ekonomskom krizom je direktno izuzetno ugrožena automobilska industrija. Iako je najprisutnija ideja o ugroženosti tržišta novca (fondova, berzi, banaka), ugroženost poslovanja autoindustrije ostavlja velike posledice na globalnu ekonomiju.

Potražnja za novim automobilima raste sa rastom životnog standarda i mogućnostima pojedinca u svakoj zemlji. Automobil je vrsta luksuza koja (kao i turističke usluge) nije egzistencijalnog karaktera i ukoliko je u porastu jedan je od pozitivnih indikatora ekonomskih kretanja zemlje, i obrnuto.

S obzirom na dugogodišnju apstinenciju naših građana od kupovine novih automobila, ali i tendencije da se „i zadnji dinar“ troši za benzin, za očekivati je da će pad prodaje novih vozila u Srbiji u ovoj i sledećoj godini biti i apsolutno i relativno manji, nego na nekim drugim tržištima. Sa druge strane, smanjenje mogućnosti finansiranja nabavke vozila će, ionako malo, tržište novih automobila značajno smanjiti.

U ovom trenutku od izuzetnog je značaja pronaći "niše" za poslovanje, uglove tržišne pozornice dovoljno velike da u njima održimo svoj poslovni kurs na neutralnom nivou (ako ne na pozitivnom) uz očekivanja od ekonomskih centara moći da adaptiraju realnu ekonomsku situaciju unapred predviđenoj strategiji na osnovu aktuelnih okolnosti.

Kao Grand Motors fokusirali smo se na pružanje kvalitetnog servisa kupcima, jer savremeni kupac automobila očekuje usluge na najvišem nivou, pored standardnog kvaliteta proizvoda. Vreme koje dolazi neminovno će umanjiti profitne apetite, ali moralo bi da poveća potrebu za ličnim unapređenjem i razvojem pojedinačnih performansi pojedinaca i cele kompanije, kako bismo spremno dočekali (novo) dobro vreme.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2008. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

4.2. Ključna prosuđivanja o efektima svetske finansijske krize (Nastavak)

- *Uticao krize na auto industriju (Nastavak)*

Rukovodstvo nije u mogućnosti da pouzdano proceni efekte daljeg razvoja i razmera krize na ekonomsko okruženje u Srbiji, kao ni uticaj na finansijski položaj i rezultate poslovanja Društva, ali smatra da isti neće dovesti u pitanje nastavak njegovog poslovanja.

5. Nematerijalna ulaganja

	Ostala nemate- rijalna ulaganja	Nematerijalna ulaganja u pripremi	Ukupno
Nabavna vrednost			
1. januar 2007. godine	3.080		3.080
Povećanja	10.154		10.154
Aktiviranja			
Otuđenja i rashodovanja	(1.850)		(1.850)
Stanje na dan 31. decembra 2007. godine	11.384		11.384
Povećanja	1.279		1.279
Aktiviranja		1.279	1.279
Sredstva primljena bez naknade			
Otuđenja i rashodovanja			
Prenos (sa)/na		(1.279)	(1.279)
Stanje na dan 31. decembra 2008. godine	12.663		12.663
Akumulirana ispravka vrednosti			
1. januar 2007. godine	1.637		1.637
Aktiviranja			
Amortizacija (Napomena 21)	698		698
Otuđenja i rashodovanja	(1.551)		(1.551)
Stanje na dan 31. decembra 2007. godine	784		784
Amortizacija (Napomena 21)	2.575		2.575
Otuđenja i rashodovanja			
Prenos (sa)/na			
Stanje na dan 31. decembra 2008. godine	3.359		3.359
Neotpisana vrednost na dan:			
- 31. decembra 2008. godine	9.304		9.304
- 31. decembra 2007. godine	10.600		10.600

Ostala nematerijalna ulaganja obuhvataju troškove razvoja softvera i ostale interno generisane troškove koji zadovoljavaju definiciju nematerijalnih ulaganja.

Otpis u iznosu od RSD 2.575 (2007: RSD 698) uključen je u troškove poslovanja u bilansu uspeha.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 Za godinu završenu 31. decembra 2008. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

6. Nekretnine, postrojenja i oprema

	Oprema	Ulaganja u nekretnine i opremu	NPO u pripremi	Avansi	Ukupno
Nabavna vrednost					
1. januar 2007. godine	64.031	4.210	2.036	5.698	75.975
Povećanja	48.968			1.590	50.558
Aktiviranja					
Sredstva primljena bez naknade					
Otuđenja	(21.013)	(1.561)			(22.574)
Prenos (sa)/na	1.785		(1.785)		
Ostale promene	(3.135)		(251)	(7.288)	(10.674)
Stanje na dan 31. decembra 2007. godine	90.636	2.649			93.285
Povećanja	92.391				92.391
Aktiviranja					
Sredstva primljena bez naknade					
Otuđenja	(47.520)				(47.520)
Prenos (sa)/na					
Stanje na dan 31. decembra 2008. godine	135.507	2.649			138.156
Akumulirana ispravka vrednosti					
1. januar 2007. godine	15.834	52			15.886
Aktiviranja					
Amortizacija (Napomena 21)	11.061	608			11.669
Otuđenja	(7118)	(130)			(7248)
Prenos (sa)/na					
Stanje na dan 31. decembra 2007. godine	19.777	530			20.307
Aktiviranja					
Amortizacija (Napomena 21)	16.016	530			16.546
Otuđenja	(5.698)				(5.698)
Prenos (sa)/na					
Stanje na dan 31. decembra 2008. godine	30.095	1.060			31.155
Neotpisana vrednost na dan:					
- 31. decembra 2008. godine	105.412	1.589			107.001
- 31. decembra 2007. godine	70.859	2.119			72.978

Amortizacija u iznosu od RSD 16.546 (2007: RSD 11.669) uključena je u troškove poslovanja. Najznačajnije nabavke (otuđenja) u toku 2008. godine se odnose na nabavljena vozila sa zalihama u ukupnom iznosu od 87.310 (47.529) hiljada dinara. Preostali iznos se najvećim delom odnosi na nabavku opreme za servisiranje.

Na dan 31. decembra 2008. godine, Društvo nema osnovna sredstva pod zalogom uknjižene radi obezbeđenja otplate kredita ili izmirenja drugih finansijskih obaveza.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2008. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

7. Zalihe

	<u>2008</u>	<u>2007</u>
Roba	498.454	215.953
Dati avansi za zalihe i usluge	4.297	981
Minus: ispravka vrednosti		
Ukupno zalihe - neto	<u>502.751</u>	<u>216.934</u>

Zalihe iskazane u bilansu stanja sa stanjem na dan 31. decembra 2008. godine u iznosu od RSD 502.751 odnose se na zalihe automobila (RSD 392.714) i rezervnih delova (RSD 110.037)

8. Potraživanja

	<u>2008</u>	<u>2007</u>
Potraživanja po osnovu prodaje	48.329	112.180
Potraživanja iz specifičnih poslova	4.752	
Ostala potraživanja / pot.garancije;komisiona prodaja/	1.088	228
Minus: ispravka vrednosti	(5.347)	(4.566)
Ukupno potraživanja - neto	<u>48.822</u>	<u>107.842</u>

Sa stanjem na dan 31. decembra 2008. za potraživanja po osnovu prodaje u iznosu od RSD 48.329 (2007: RSD 112.180) izvršena je ispravka vrednosti. Iznos ispravke vrednosti na dan 31. decembra 2008 je RSD 5.347 (2007:RSD 4.566). Ispravka vrednosti pojedinačno ispravljenih potraživanja se odnosi na potraživanja za prodatu robu i izvršene usluge, od čijeg je roka za naplatu prošlo najmanje 60 dana. Ispravka nije rađena za potraživanja od kupaca, kojima se istovremeno i duguje, te za potraživanja koja su naplaćena do datuma izrade i usvajanja bilansa. Procenjeno je da se može očekivati naplata dela ovih potraživanja.

Starosna struktura potraživanja od prodaje bila je sledeća:

	<u>2008</u>	<u>2007</u>
Do 2 meseca	41.040	101.305
3 do 6 meseci	5.511	4.232
Preko 6 meseci	1.778	2.077
	<u>48.329</u>	<u>107.614</u>

Formiranje i ukidanje rezervisanja za gubitke zbog umanjenja vrednosti potraživanja iskazuje se u okviru 'ostalih rashoda/ostalih prihoda' u Bilansu uspeha (Napomene 25 i 26).

Iznosi knjiženi na teret ispravke vrednosti otpisuju se kada se ne očekuje da će biti naplaćeni. Ostale kategorije unutar pozicije potraživanja od prodaje i druga potraživanja ne sadrže obezvređena sredstva.

Maksimalna izloženost kreditnom riziku na dan izveštavanja je fer vrednost svake pojedinačne klase gore navedenih potraživanja. Preduzeće poseduje garantna pisma od osiguravajućih kuća za naplatu potraživanja nastalih sa naslova osiguranja od autoodgovornosti. Za ostala potraživanja poseduje menice kao instrument obezbeđenja naplate.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 Za godinu završenu 31. decembra 2008. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

9. Potraživanja za više plaćen porez na dobitak

Na dan 31 decembar 2008. godine, Društvo je iskazalo potraživanje za više plaćeni porez na dobitak u iznosu RSD 4.421 (2007 RSD 3.741), iz razloga što je društvo iskazalo gubitak u poslovanju za 2007 godinu. U skladu sa poreskim propisima, iako Društvo nije imalo iskazanu obavezu za porez, bilo je dužno da u toku 2007 godine plaća akontacije. Navedeni iznosi biti će iskorišteni u toku 2009 godine, u vidu plaćenih akontacija poreza na dobitak, budući da je društvo iskazalo dobitak za 2008. godinu i time postalo obveznik plaćanja akontacija poreza.

10. Gotovinski ekvivalenti i gotovine

	<u>2008</u>	<u>2007</u>
Tekući (poslovni) računi	34.456	39.229
Blagajna	192	149
Devizni račun	284	4.222
Devizna blagajna		
Ostala novčana sredstva		58
	<u>34.932</u>	<u>43.658</u>

11. Porez na dodatu vrednost i aktivna vremenska razgraničenja

	<u>2008</u>	<u>2007</u>
Porez na dodatu vrednost	1.988	-
Unapred plaćeni troškovi		355
Razgraničeni porez na dodatu vrednost	182	-
Razgraničeni troškovi po osnovu obaveza	2.045	926
Ukupno	<u>4.216</u>	<u>1.281</u>

12. Kapital i rezerve

(a) Osnovni kapital

Osnovni kapital uključuje udele društva sa ograničenom odgovornošću u visini RSD 331 (2007; RSD 331),

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 Za godinu završenu 31. decembra 2008. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

12. Kapital i rezerve (Nastavak)

(b). Neraspoređena dobit/Gubitak

U 2008 godini Društvo je ostvarilo dobitak u iznosu RSD 10.804. U 2007. godini ostvaren je gubitak RSD 32.421 i isti je pokriven iz neraspoređene dobiti iz prethodnih godina.

Promene na računima kapitala su bile kao što sledi:

Ukupno	Osnovni kapital	Gubitak	Neraspoređena dobit	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2007	331	(2.285)	41.595	39.641
Dobit/gubitak za godinu		(30.136)	-	(30.136)
Pokriće gubitka u 2007			(2.285)	(2.285)
Stanje 31. decembra 2007/01.januar 2008	331	(32.421)	39.310	7.220
Pokriće gubitka u 2008		32.421	(32.421)	-
Dobit za 2008. godinu			10.804	10.804
Stanje 31. decembra 2008.	331	-	17.693	18.024

13. Dugoročna rezervisanja

Promene na računima rezervisanja su kao što sledi:

	Troškovi u garantnom roku
Stanje 1. januara 2007.	-
Dodatna rezervisanja	35.958
Stanje na dan 31. decembra 2007	35.958
	(10.27
Na teret/u korist bilansa uspeha:	3)
Dodatna rezervisanja	22.956
Povraćaj neiskorišćenih iznosa	
Iskorišćeno u toku godine	(180)
Stanje na dan 31. decembra 2008	48.461

Društvo je donelo odluku da pored garancije koju daje proizvođač (dve godine), daje i dodatnu produženu garanciju za prodane automobile, za period od dve godine. Rukovodstvo procenjuje troškove rezervisanja za buduće zahteve u garantnom roku na osnovu informacija o ovim zahtevima u prethodnim periodima, kao i na osnovu nedavnih trendova koji bi mogli nagovestiti da se informacije o prošlim troškovima mogu razlikovati od budućih zahteva.

Faktori koji bi mogli uticati na procenu visine zahteva uključuju verovatnoću kvarova novih modela i inicijative za poboljšanje kvaliteta, uključujući poboljšanje kvaliteta rezervnih delova.

Iznos troškova rezervisanja u 2008 godini RSD 22.956 (2007;RSD 35.958), je diskontovani iznos (diskontni faktor 8 %) visine procenjenih troškova popravki koji padaju na teret preduzeća, za vozila koja su prodana do dana bilansa.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2008. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

14. Dugoročni krediti

Dugoročni kredit iskazan u iznosu od RSD 34.655 (2007;RSD 28.175) u bilansu stanja sa stanjem na dan 31. decembra 2008. godine odnose se na dugoročni kredit dobijen od Dalewest Ltd. u iznosu od EUR 200 hiljada i iznos pripadajuće kamate. Namena kredita je finansiranje tekućeg poslovanja.

Iako je dospeće kredita u decembru 2009. godine, po našim saznanjima, rok za povrat kredita će biti produžen i na 2010. godinu, a možda i duže. Stoga se ovaj kredit i dalje kvalifikuje kao dugoročni.

Knjigovodstvena vrednosti kredita Društva izražena je u sledećim valutama:

	<u>2008</u>	<u>2007</u>
RSD	34.655	28.175
EUR	391.140	355.582

15. Obaveze iz poslovanja

	<u>2008</u>	<u>2007</u>
Primljeni avansi, depoziti i kaucije	216.967	32.440
Dobavljači u zemlji	9.829	15.052
Dobavljači u inostranstvu	1.632	4.863
Dobavljači – matična i zavisna pravna lica	377.362	301.757
Dobavljači – ostala povezana pravna lica	3.681	356
Ostale obaveze iz poslovanja		
Obaveze iz specifičnih poslova		
Ukupno	<u>609.471</u>	<u>354.468</u>

Obaveze prema dobavljačima u iznosu od RSD 378.994 su izražene u stranoj valuti, uglavnom u EUR na dan 31. decembra 2008. godine.

Na dan 31. decembra 2008. godine Društvo ima najznačajnije obaveze prema matičnom pravnom licu, Dalewest Ltd., Kipar, u iznosu RSD 377.362 (2007; RSD 301.757), a odnose se na nabavku vozila i rezervnih delova .

Primljeni avansi od kupaca za kupljena vozila najvećim delom se odnose na Ministarstvo odbrane Republike Srbije i JP PTT Srbije.

16. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost i ostalih javnih prihoda i pasivna vremenska razgraničenja

	<u>2008</u>	<u>2007</u>
Obaveze za porez na dodatu vrednost	279	17.723
Pasivna vremenska razgraničenja –obračunati troškovi revizije; (troškovi zakupa 2007 RSD 12.202;)	437	13.490
	<u>716</u>	<u>31.213</u>
Obaveze za porez iz dobiti	<u>-</u>	<u>-</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2008. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

17. Odložena poreska sredstva i obaveze

Odložena poreska sredstva i obaveze se „prebijaju“ kada postoji zakonski izvršivo pravo da se „prebiju“ tekuća poreska sredstva sa tekućim poreskim obavezama i kada se odloženi porez na dobit odnosi na istu fiskalnu vlast. „Prebijeni“ iznosi su sledeći:

	<u>2008</u>	<u>2007</u>
<i>Odložene poreske obaveze:</i>		
- Nadoknadive u roku dužem od 12 meseci		
- Nadoknadive u roku od 12 meseci	120	
Odložene poreske obaveze (neto)	120	-

Bruto promene na računu odloženog poreza na dobit:

	<u>2008</u>	<u>2007</u>
Stanje na početku godine	-	1.308
Na teret bilansa uspeha	120	(1.308)
Porez direktno na teret kapitala		
Stanje na kraju godine	120	-

Odloženo poresko sredstvo se priznaje za pokriće prenetih poreskih gubitaka u iznosu u kojem je verovatno da će se odnosna poreska olakšica ostvariti kroz buduće oporezive dobiti. Društvo nije priznalo odložena poreska sredstva u iznosu od RSD 4.636 (2007: RSD 2.970) koji se može preneti na teret buduće oporezive dobiti, jer je rukovodstvo procenilo, da u budućim periodima neće ostvariti dovoljno veliku dobit da bi poreska sredstva bilo moguće iskoristiti.

18. Usaglašavanje potraživanja i obaveza

Društvo je izvršilo usaglašavanje potraživanja i obaveza sa stanjem na dan 30.09.2008. Potraživanja u iznosu RSD 178 (2007;RSD 206) uslovno možemo smatrati neusaglašenim, budući da im konfirmacije nisu uručene zbog promene adrese.

Naziv komitenta	2008
Vuprim doo	66
Tenfore Ltd predstavništvo Beograd	5
Eurolux doo	41
BG BAU CO doo	50
Granatina doo predstavništvo Beograd	5
Comfitrade predstavništvo Beograd	11
Ukupno	178

Preduzeće ova potraživanja ne smatra spornim u pogledu naplate.

Nema neusaglašenih obaveza .

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 Za godinu završenu 31. decembra 2008. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

19. Poslovni prihodi

	<u>2008</u>	<u>2007</u>
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga	2.734.194	2.249.295
Prihod od aktiviranja učinaka i robe	94.951	38.726
Ostali poslovni prihodi	108.694	18.596
Ukupno	<u>2.937.839</u>	<u>2.306.617</u>

Prihodi od aktiviranja robe za osnovna sredstva se odnose se na aktiviranje vozila i rezervnih delova sa zaliha za sopstvene potrebe.

20. Ostali poslovni prihodi

	<u>2008</u>	<u>2007</u>
Prihodi po osnovu garancija (refundacija troškova)	14.231	10.190
Ostali poslovni prihodi (kredit note od dobavljača)	94.463	8.406
	<u>108.694</u>	<u>18.596</u>

21. Poslovni rashodi

	<u>2008</u>	<u>2007</u>
Nabavna vrednost prodate robe	2.411.719	1.940.363
Troškovi materijala	41.859	27.751
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi (Napomena 27)	140.411	96.806
Troškovi amortizacije i rezervisanja (Napomene 5 i 6 i 13)	43.568	52.743
Ostali poslovni rashodi (Napomena 22)	264.637	208.588
	<u>2.902.194</u>	<u>2.326.251</u>

Nabavna vrednost prodate robe RSD 2.411.719 (2007; RSD 1.940.363) odnosi se na nabavnu vrednost automobila i rezervnih delova namenjenih daljoj prodaji. Nabavna vrednost uključuje vrednost po fakturi dobavljača, transportne i zavisne troškove

Troškovi materijala RSD 41.859 (2007; RSD 27.751) odnose se na troškove nastale sa naslova potrošnje režijskog, kancelarijskog materijala, troškova alata i sitnog inventara čije vrednosti u celosti terete troškove perioda.

Troškovi amortizacije i rezervisanja uključuju iznos od RSD 43.568 (2007 RSD 52.743), koji se odnosi na troškove amortizacije, RSD 19.121 (2007; RSD 12.367) i RSD 24.447 (2007; RSD 40.376) koji se odnosi na rezervisanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 Za godinu završenu 31. decembra 2008. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

22. Ostali poslovni rashodi

	<u>2008</u>	<u>2007</u>
Transportne usluge	20.849	10.783
Usluge održavanja	5.511	3.947
Zakupnine	65.832	56.317
Troškovi sajmova	3.874	3.770
Reklama i propaganda	87.710	84.224
Ostale usluge	32.108	18.536
Neproizvodne usluge	19.042	14.424
Reprezentacija	13.273	9.586
Premije osiguranja	4.736	1.764
Troškovi platnog prometa	2.317	1.416
Troškovi članarina	866	393
Troškovi poreza	7.620	1.736
Ostali nematerijalni troškovi	899	1.692
	<u>264.637</u>	<u>208.588</u>

23. Finansijski prihodi

	<u>2008</u>	<u>2007</u>
Prihodi kamata	3.036	1.937
Pozitivne kursne razlike	68.174	4.954
	<u>71.210</u>	<u>6.891</u>

24. Finansijski rashodi

	<u>2008</u>	<u>2007</u>
Finansijski rashodi iz odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima	85.272	2.561
Rashodi kamata	170	26
Negativne kursne razlike	23.477	12.450
	<u>108.919</u>	<u>15.037</u>

25. Ostali prihodi

	<u>2008</u>	<u>2007</u>
<i>Ostali prihodi:</i>		
Dobici od prodaje:		
- nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	3.782	1.638
Viškovi	1.075	998
Naplaćena otpisana potraživanja	3.691	5
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja	10.444	-
Ostali nepomenutu prihodi	8.147	922
- potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana	-	1.895
	<u>27.139</u>	<u>5.458</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 Za godinu završenu 31. decembra 2008. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

26. Ostali rashodi

	<u>2008</u>	<u>2007</u>
Gubici od prodaje:		
- nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	1.648	1.353
Manjkovi	1.763	2.696
Ispravka vrednosti potraživanja	5.347	2.562
Ostalo	5.393	4.233
	<u>14.151</u>	<u>10.844</u>

27. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi

	<u>2008</u>	<u>2007</u>
Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	114.160	76.537
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade na teret poslodavca	17.070	12.348
Troškovi naknada po ugovoru o delu	1.386	744
Troškovi naknada po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima	1.633	2.407
Ostali lični rashodi i naknade	6.162	4.770
	<u>140.411</u>	<u>96.806</u>

28. Porez na dobit

	<u>2008</u>	<u>2007</u>
Tekući porez - poreski rashod perioda	-	-
Odloženi poreski rashodi perioda (Napomena 17)	(120)	(1.308)
Odloženi poreski prihodi perioda	-	-
	<u>(120)</u>	<u>(1.308)</u>

Porez na dobit Društva pre oporezivanja se razlikuje od teorijskog iznosa koji bi nastao primenom prosečne ponderisane poreske stope i bio bi kao što sledi:

	<u>2008</u>	<u>2007</u>
Dobit pre oporezivanja	10.804	(32.421)
Porez obračunat po propisanoj poreskoj stopi - 10%	1.080	-
Neoporezivi prihodi		
Rashodi koji se ne priznaju za poreske svrhe	14.328	(24.095)
Korišćenje prethodno nepriznatih poreskih gubitaka	(8.326)	
Osnovica po poreskom bilansu (dobit / gubitak)	16.806	(8.326)
Porez po poreskom bilansu -10 %	1.681	
Poresko oslobođenje (za novozaposlene radnike i ulaganja u osnovna sredstva)	(1.681)	
Trošak poreza	<u>-</u>	<u>-</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2008. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

29. Potencijalne obaveze

a) Sudski sporovi

Društvo vodi sporove za naplatu svojih potraživanja u iznosu od 2.658 hiljada dinara a protiv Društva je pokrenut jedan spor ukupne vrednosti 635 hiljade dinara. Rukovodstvo smatra da ne postoje sudski sporovi u toku niti neizvršeni zahtevi koji bi mogli materijalno uticati na rezultat poslovanja ili finansijski položaj Društva, a koji nisu ukalkulisani ili obelodanjeni kroz finansijske izveštaje.

b) Bankarske i ostale garancije

Društvo je imalo potencijalne finansijske obaveze u vezi sa bankarskim garancijama , koje su nastale u redovnom toku poslovanja. Ne očekuje se da će usled potencijalnih obaveza doći do materijalno značajnih finansijskih obaveza. U toku redovnog poslovanja, Društvo je izdalo garancije trećim licima u iznosu od RSD 28.968 (2007: RSD:21.600). Garancije su izdavane kao osiguranje za dobro izvršenje posla kao i osiguranje za povraćaj primljenih avansa u slučaju da ne dođe do isporuke robe.

c) Pitanja zaštite životne sredine

Propisi o životnoj sredini u Republici Srbiji su u procesu razvoja i Preduzeće nije iskazalo obaveze do 31. decembra 2008. za bilo koji predviđeni trošak uključujući naknade za pravne i konsultantske usluge, proučavanje lokacije, dizajn i primenu korektivnih planova, koji se odnose na pitanja zaštite životne sredine. Rukovodstvo ne smatra da su troškovi vezani za zaštitu životne sredine značajni.

30. Poreski rizici

Poreski sistem Republike Srbije je u procesu kontinuirane revizije i izmena. Međutim, još uvek postoje različita tumačenja poreskih propisa. U različitim okolnostima, poreski organi mogu imati različite pristupe određenim pitanjima i mogu utvrditi dodatne poreske obaveze zajedno sa naknadnim zateznim kamatama i penalima. U Republici Srbiji poreski period ostaje otvoren tokom 5 godina. Rukovodstvo Preduzeća smatra da su poreske obaveze uključene u ove finansijske izveštaje pravilno iskazane.

31. Preuzete obaveze

Društvo uzima u zakup nekretnine i mašine po ugovorima o poslovnom zakupu koji se mogu poništiti. Od Društva se zahteva da unapred obavesti zakupodavca o prekidu ugovora.

Izdaci po osnovu zakupa koji se u toku godine obračunavaju na teret bilansa uspeha obelodanjeni su u Napomeni 22.

32. Transakcije sa povezanim pravnim licima

Većinski vlasnik Društva je preduzeće Dalewest Ltd. (registrovano u Nikosija, Kipar) u čijem se vlasništvu nalazi 100% udela Društva. Dalewest Ltd je i osnivač društva Grand M doo Novi Sad.

Vlasnik je istovremeno i glavni dobavljač robe iz uvoza, a takođe je kroz dugoročni kredit finansijski potpomogao tekuće poslovanje.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2008. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

32. Transakcije sa povezanim pravnim licima (Nastavak)

Sledeće transakcije su obavljene sa povezanim pravnim licima:

	<u>2008</u>	<u>2007</u>
<i>(a) Prodaja robe i usluga</i>		
Prodaja robe Grand M Novi Sad	207.856	216.138
	<u>207.856</u>	<u>216.138</u>

Roba se prodaje po cenama i uslovima koji bi bili na raspolaganju trećim licima.

	<u>2008</u>	<u>2007</u>
<i>(b) Nabavke robe i usluga</i>		
Nabavka robe od Dalewest Ltd.	2.192.914	1.722.526
Nabavka usluga od Grand M	3.238	1.384
Nabavka usluga od Grand Investment	95.770	54.382
	<u>2.291.922</u>	<u>1.778.292</u>

Roba i usluge se kupuju od Osnivača i pravnog lica kojim upravlja ključno rukovodstvo Društva (Grand Investment) u skladu sa normalnim uslovima poslovanja. Pravno lice kojim upravlja ključno rukovodstvo je Društvo u vlasništvu Asbeka Ltd Kipar. Roba i usluge se kupuju se po cenama koje važe za nepovezane strane.

(c) Stanja na kraju godine proizašla iz prodaje/nabavki roba/usluga

	<u>2008</u>	<u>2007</u>
Potraživanja od povezanih pravnih lica		
- Dalewest Ltd	-	-
- Grand M	2.466	2.097
- Grand Investment	-	-
Obaveze prema povezanim licima (Napomena 14 i 15)		
- Dalewest Ltd-matično povezano lice	412.017	329.757
- Grand M	72	356
- Grand Investment	3.609	-
	<u>415.698</u>	<u>330.288</u>

Potraživanja od povezanih pravnih lica potiču uglavnom iz transakcija prodaje i dospevaju 30 dana nakon datuma prodaje. Potraživanja po svojoj prirodi nisu obezbeđena i nemaju kamatu. Obaveze prema povezanim pravnim licima potiču uglavnom od kupovnih transakcija i dospevaju 60 nakon datuma kupovine. U iznos obaveze prema Dalewest Ltd, pored obaveze za nabavku robe, uključena je obaveza po kreditu (Napomena 14) i kamata u iznosu RSD 34.655 (2007; RSD 28.175). Ostale obaveze ne sadrže kamatu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2008. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

33. Događaji nakon datuma bilansa stanja

Do dana usvajanja finansijskih izveštaja naplaćeno je potraživanja koja su ispravljena (Napomena 26) u iznosu RSD 223.

34. Devizni kursevi

Zvanični kursevi (zvanični srednji kurs Narodne banke Srbije) stranih valuta koji su korišteni za preračunavanje u dinarsku protuvrednost deviznih pozicija bilansa stanja su sledeći:

	31.12.2008	31.12.2007
EUR	88,6010	79,2362
USD	62,9000	53,7267
CHF	59,4040	47,8422
GBP	90,8635	107,3080

